

NOVADA NOZĪMES KULTŪRVĒSTURISKIE UN DABAS OBJEKTI AIZKRAUKLES NOVADĀ

Novada nozīmes kultūrvēsturisko un dabas objektu saraksts izveidots, apkopojot pašvaldības darbinieku priekšlikumus (2024. – 2025. gadā), veicot teritorijas plānojuma ietvaros apsekošanu dabā, izvērtējot spēkā esošajos teritorijas plānojumos noteikto, kā arī novada iedzīvotāju izteiktos priekšlikumus (2024. gada 24. aprīļa Aizkraukles novada vēstīs tika publicēts raksts „Aicina iesaistīties teritorijas plānojuma izstrādē”, kurā iedzīvotāji tika aicināti līdz 2024. gada 17. maijam nosūtīt pašvaldībai priekšlikumus par objektiem, kas būtu iekļaujami šajā sarakstā).

Kokneses apvienības teritorijā kā novada nozīmes kultūrvēsturiskie un dabas objekti noteikti 24, Neretas apvienības teritorijā 24, Jaunjelgavas apvienības teritorijā 30, Pļaviņu apvienības teritorijā 25, Skrīveru apvienības teritorijā 8 un Aizkraukles pagastā un pilsētā tie noteikti 7. Kopā novadā noteikti 124 novada nozīmes kultūrvēsturiskie un dabas objekti noteikti.

1. Novada nozīmes kultūrvēsturiskie un dabas objekti Kokneses apvienības teritorijā

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
1.1.	NKDO-1.1	Mācītājmuiža	Kokneses pagasts, “Mācītājmuiža” (32600140065)	Mācītājmuiža atrodas parka ielokā, Pērses upes krastā. Saglabājusies dzīvojamā māja (19. gs. beigas), pagrabs Pērses gravas malā, divas nelielas mūra saimniecības ēkas. Pagalma malā, kokos ieaugušas, lielas saimniecības ēkas drupas. Vēl vienas saimniecības ēkas drupas atrodas iebraucamā ceļa malā. Viena saimniecības ēka tiek izmantota dzīvošanai.	
1.2.	NKDO-1.2	Skanstes pie Cīrcēņiem	Kokneses pagasts, “Cīrcēņi” (32600100027)		

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
1.3.	NKDO-1.3	Muižas brūzis (pie Pērses upes)	Kokneses pagasts, z.v. “Vecais brūzis” (32600100136)	Muižas brūzī kādreiz darināts alus. Tā manteļskursteņa paliekas, celtas no dolomīta, ir saglabājušās no oriģinālās Bilstiņu muižas apbūves kompleksa un atrodas korpusā gar Pērses stāvkrastu.	
1.4.	NKDO-1.4	Skanstes pie Heltes mājām	Kokneses pagasts, z.v. “Heltes” (32600100020)		
1.5.	NKDO-1.5	Skanstes starp autoceļu A6 un Blaumaņa ielu	Kokneses pagasts, z.v. “Skanstis” (32600130294)		
1.6.	NKDO-1.6	Kokneses muižas ansamblis	Kokneses, Blaumaņa iela 3 (32600130212)	Alaines muižas, dēvētas arī par Kokneses muižu, lielākā vērtība saistāma ar Rūdolfa Blaumaņa vārdu, kurš tur dzīvojis no 1885. – 1887. gadam. Kādreizējā muižas pārvaldnieka mājā atrodas AS „Latvijas Valsts meži” Vidusdaugavas mežsaimniecība.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
1.7.	NKDO-1.7	Kokneses luterāņu baznīca	Koknese, Blaumaņa iela 1 (32600130433)	Baznīca celta 1687. gadā. Tā ir pārbūvēta un paplašināta, uzcelts tagadējais tornis, kurā atrodas čuguna zvans. Dievnamu rotā Alda Dobenberga gleznas.	
1.8.	NKDO-1.8	Skanstes Baznīcas kapos	Koknese, Baznīcas kapi (32600130494)		
1.9.	NKDO-1.9	Kokneses vēsturiskā centra apbūve	Koknese, Hanzas iela 2 (32600130455), Hanzas iela 1 (32600130463), Vērenes iela 1 (32600140278), 1905. gada iela 31A (32600140260), 1905. gada iela 33 (32600140079)		

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
1.10.	NKDO-1.10	Tēlnieka V. Jākobsona memoriālmāja – muzejs	Bebru pagasts, Vecbebri, “Galdiņi” (32460060318)	Ēkā dzīves lielāko daļu pavadījis tēlnieks, skolotājs, sportists un tūrists Voldemārs Jākobsons (1899. – 1974.). Ekspozīcijā apskatāmi mākslas un sadzīves priekšmeti, kas piederējuši Jākobsonu dzimtai, tēlnieka darbarīki, neliela bibliotēka un apavu kolekcija.	
1.11.	NKDO-1.11	Iršu pagastnams	Iršu pagasts, Irši, “Kļavas” (32540030168)	Domājams, ka šī ēka ir kādreizējā muižas dzīvojamā ēka un celta 18. gs. otrajā pusē. Vācu kolonijas laikā tajā ierīkoja pagastnamu. 1992. gadā par baltvācu biedrības savāktajiem līdzekļiem uzstādīta akmens piemiņas zīme. Pašreizējā situācijā ēka pilda dzīvojamās mājas funkciju.	
1.12.	NKDO-1.12	Iršu muižas klēts (magazīna)	Iršu pagasts, Irši, “Magazīna” (32540030268)	19. gs. pirmajā pusē celta mūra ēka. Galveno fasādi veido lieveņa arkāde – trīs arkas. To kontūru apņem apmetuma josla. Pārējās ārsienu daļas no laukakmeņiem. Klētī bijusi viena telpa, to izgaismojis viens logs.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
1.13.	NKDO-1.13	Egle pie Ieviņām	Iršu pagasts, “Ieviņas” (32540030040)	Ainaviski un vizuāli nozīmīga egle.	
1.14.	NKDO-1.14	Sarkanais šķūnis un soda priede	Bebru pagasts, Jaunbebri (32460080147)	Sarkanā šķūņa drupas – šķūnis celts 19. gs. 40–to gadu vidū un kalpojis kā Jaunbebru muižas saimniecības ēka (Jaunbebru „Kartupeļu dumpja” nemiernieku ieslodzīšanas vieta). Soda priede – zemnieku sodīšanas vieta 1841. gada decembrī.	
1.15.	NKDO-1.15	Reciju dzirnavas	Bebru pagasts, Jaunbebri, “Reciju dzirnavas” (32460080069)	Arhitektoniski interesanta apbūve – 19. gs. otrajā pusē celtas ūdensdzirnavu ēkas, koka un mūra ēku grupa.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
1.16.	NKDO-1.16	Skoliņas	Bebru pagasts, “Skoliņas” (32460020108001)	Koka guļbūves ēka. Celta 19. gs. pirmajā pusē. 19. gs. beigās bija izvietota Bebru sākumskola.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
1.17.	NKDO-1.17	Kāvi	Bebru pagasts, Tupiešēni, "Kāvi" (32460040035001)	18. gs. beigas, 19. gs. sākums. Koka ēka. Sākotnēji puse mājas būvēta stāvbūvē, otra puse guļbūvē, māja vēlāk apšūta ar dēļiem.	
1.18.	NKDO-1.18	Vecbebru Svētās Ģimenes Romas katoļu draudzes baznīca	Bebru pagasts, Vecbebri, "Bebru baznīca" (32460060286001)	2008. gadā atklāja Vecbebru Svētās Ģimenes Romas katoļu draudzes baznīcu. 19. gs. vidū celtā ēka ietilpst Vecbebru muižas apbūvē.	
1.19.	NKDO-1.19	Pērses pamatskola	Iršu pagasts, Irši, "Pērses pamatskola" (32540030231)	Ēka celta baltvācu kolonijas laikā un sākotnēji tajā atradās krogs.	
1.20.	NKDO-1.20	Dzirnavas	Tilta iela 1, Koknese (32600140251003)	Ēka 19. gs. beigas, 20. gs. sākums.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
1.21.	NKDO-1.21	Velna ozols	Kokneses pagasts, 1,7 km caur P80 (Viskāļu ceļa) (32600070157)	Viens no diviem Velna ozoliem, apkārtmērs – 4,72 m; dobums ceļa pusē 2,5 m, augstums 0,8 m, dziļums 0,7 m.	
1.22.	NKDO-1.22	Parka vārti	Koknese, Blaumaņa iela (32600130493)	1901. gadā būvēti pils būvniecības laikā. Jāņa kapu vārti saglabājušies pēc Kokneses viduslaiku pilsētas nolīdzināšanas 17. gs. vidū. Barona laikos šo nomaļo pils teritorijas vietu bija iecieņījuši mīlas pāri. Laika ritējumā tie pārdēvēti par Mīlestības vārtiem un arī šodien aicina parka apmeklētājus uz romantiskām pastaigām.	
1.23.	NKDO-1.23	Strūklaka „Fauna galva”	Koknese, Blaumaņa iela 7 (32600130397)	Tēlnieka V. Jēkabsona 2006. gada atjaunotā strūklaka.	
1.24.	NKDO-1.24	Kokneses Svētā Jāņa Kristītāja katoļu baznīca	Koknese, Austrumu iela 11 (32600130262005)	Uzcelta 1939. gadā Daugavpils prāvesta P. Rudziša vadībā. Pašreizējo izskatu dievnams ieguva pagājušā gadsimta 80.- tos gados, kad baznīcu apmūrēja ar sarkaniem ķieģeļiem un uzbūvēja sētas stabiņus. 1996. gadā baznīca saņēma īpašu piemiņas velti kā „Kokneses sakoptākā sēta” sabiedrisko ēku vidū.	

2. Novada nozīmes kultūrvēsturiskie un dabas objekti Neretas apvienības teritorijā

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
2.1.	NKDO-2.1	Kankaļu Svētā Jāņa Kristītāja Romas katoļu baznīca	Mazsalves pagasts, Kankaļu kapi (32660020064)	Kankaļu Svētā Jāņa Kristītāja Romas katoļu baznīca ir Romas katoļu Rīgas metropolijas Jelgavas diecēzes draudzes baznīca. Tā atrodas Aizkraukles novada Mazsalves pagastā. Eiropas nozīmes koka arhitektūras piemineklis. 1870. gadā Kankaļu kapsētā, tika uzcelta koka kapu kapela. Pēc Pirmā pasaules kara Jāņa Panteleona vadībā kapela tika atjaunota, tai piebūvējot sakristeju. 1923. gada 24. jūnijā, Svētā Jāņa Kristītāja dienā kapelu iesvētīja kā Kankaļu draudzes baznīcu, to veltot Svētā Jāņa Kristītāja godam un aizbildniecībai. Tā ir 70 m ² liela, 10 metrus gara, 6,5 m plata un 2,5 m augsta ēka.	
2.2.	NKDO-2.2	Gricgales (Medņu) krogs	Pilskalnes pagasts, Gricgale, "Medņi" (32740040005001)	Gricgales muižas krogs, celts 1831. gadā, kurš glabā liecības par L. Ķuzānes dzimtas un novada vēsturi.	
2.3.	NKDO-2.3	Gricgales lūgšanas nams	Pilskalnes pagasts, Gricgale, "Gricgales lūgšanas nams" (32740040102001)	Ar barona Kristofora Korfa gādību saviem zemniekiem un to bērniem celts lūgšanu nams luterticīgiem un viena no pirmajām 9 Kurzemes skolām (1783. gadā) – muižas centrā, ēkā zem viena jumta. Lai zemnieki netērē laiku, spēku un nezaudē ticību uz 15 verstis tālo Neretas baznīcu staigādami.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
2.4.	NKDO-2.4	Neretas Mazbānīša preču noliktava – kultūrtelpa	Neretas pagasts, Nereta, Rīgas iela 8B (32700070506001)	Sēlijas tūrisma veicināšanas un industriālā mantojuma saglabāšana. Dzelzceļa līnijas būvēja vācu armija un vietējie iedzīvotāji no 1915. līdz 1916. gadam, lai apgādātu gar Daugavu izvietoto fronti, pārvadātu kara tehniku, izvestu no Latvijas kokmateriālus, ķieģeļus u. tml. Pirmā pasaules kara laikā kopumā Latvijas teritorijā uzbūvēja pagaidu kara lauku dzelzceļu tīklu Vācijas un Krievijas armiju apgādei aptuveni 1000 km garumā. Viesītes šaursliežu lauku dzelzceļu mezgls bija Latvijas lielākais 600 mm sliežu platuma dzelzceļu tīkls, kas pastāvēja no 1916. līdz 1972. gadam, kad tas tika slēgts un nojaukts. Dzelzceļš savienoja lielākās Sēlijas pilsētas un vairākus ciemus: Neretu, Viesīti, Daudzevu, Jēkabpili, Aknīsti un citu kopgarumā 280 km.	
2.5.	NKDO-2.5	Mazbānīša depo ēka	Neretas pagasts, Nereta, Rīgas iela 12 (32700070078006)	Sēlijas tūrisma veicināšanas un industriālā mantojuma saglabāšana. Dzelzceļa līnijas būvēja vācu armija un vietējie iedzīvotāji no 1915. līdz 1916. gadam, lai apgādātu gar Daugavu izvietoto fronti, pārvadātu kara tehniku, izvestu no Latvijas kokmateriālus, ķieģeļus u. tml.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
2.6.	NKDO-2.6	Mazbānīša noliktavas ēka	Neretas pagasts, Nereta, Pasta iela 34 (32700070251004)	Sēlijas tūrisma veicināšanas un industriālā mantojuma saglabāšana. Dzelzceļa līnijas būvēja vācu armija un vietējie iedzīvotāji no 1915. līdz 1916. gadam, lai apgādātu gar Daugavu izvietoto fronti, pārvadātu kara tehniku, izvestu no Latvijas kokmateriālus, ķieģeļus u. tml.	
2.7.	NKDO-2.7	Mazbānīša dzelzceļnieku māja	Neretas pagasts, Nereta, Pasta iela 16 (32700070337001)	Sēlijas tūrisma veicināšanas un industriālā mantojuma saglabāšana. Dzelzceļa līnijas būvēja vācu armija un vietējie iedzīvotāji no 1915. līdz 1916. gadam, lai apgādātu gar Daugavu izvietoto fronti, pārvadātu kara tehniku, izvestu no Latvijas kokmateriālus, ķieģeļus u. tml.	
2.8.	NKDO-2.8	Mazzalves baznīca	Zalves pagasts, "Mazzalves pagasts" (32960080062001)	Mazzalves luterāņu baznīcas mūra ēka celta 1848. – 1851. gadā. Baznīcas arhitektūrā dominē antīkās formas, bet fasāde ir ļoti vienkārša. Dievnamā atrodas mākslinieka J. fon Stankeviča 1900. gadā darinātā altārglezna „Kristus Ģetzemanes dārzā”. Iepretim ieejai baznīcā atrodas koka vārti etnogrāfiskās arhitektūras formās.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
2.9.	NKDO-2.9	Trošu tilts	Zalves pagasts, Sproģi (pie attīrīšanas iekārtām) (32960130127)	Trošu gājēju tilts celts kā inženierbūve no metāla konstrukcijām ar koka brusu pamatni, padomju laikā izmantoja tehnikas nokļūšanai pāri upei Dienvidsusēja, tagad tikai gājējiem.	
2.10.	NKDO-2.10	Zalves baznīca	Zalves pagasts, "Baznīca" 32960060109001	Zalves vecā baznīca celta 1692. gadā, mūra ēka un bez torņa, netālu no tagadējās baznīcas vietas. Jaunā mūra baznīca celta no 1851. līdz 1855. gadam, 1950. gadā draudze tiek likvidēta, šobrīd dievnams nav lietojams, saglabājušās tā drupas.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
2.11.	NKDO-2.11	Barona zelta vārti Cīruļa kapos	Zalves pagasts, Cīruļu kapi (32960090045)	Barona fon Disterlo dzimtas kapavietas vārti, kuri atrodas pašvaldībai piederošā īpašumā. No melnā metāla kalti, ažūri, ķieģeļu konstrukcijas stabos iekārti vārti (divas vērtnes), kuru konstruktīvajā rāmī iestrādāti dažādi dekoratīvi elementi – dažādas konfigurācijas volūtas, diagonālas joslas ar fon Disterlo ģerboņa elementiem – sešstaru zvaigznēm – un katras vērtnes centrā iestrādātu ģerboņa vairogu ar fon Disterlo dzimtas simboliku. Latvija, 1902. gads (uz pusēm dalītais gadskaitlis rotā vērtņu augšdaļu – kreisajā vērtnē “19”, labajā – “02”.	
2.12.	NKDO-2.12	Skulptūra Liepas akmens	Neretas pagasts, Nereta, Dzirnavu iela 4, Vidusskolas parks, (32700070365)	Imanta Līča 1989. gadā uzstādītā piemiņas zīme Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskolas parkā pie Jaunsudrabiņa 1937. gadā stādītās liepas.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
2.13.	NKDO-2.13	Piemiņas Akmens Tupiņu liepa	Neretas pagasts, “Jaunstopāni” (32700070130)	Dižkoku atbrīvotāju grupas Paradagi dibinātājs, iedvesmotājs Piecpadsmit gadu garumā Imants Ziedonis kopā ar draugiem no 1976. gada 16. oktobra pirmā izbraukuma līdz pēdējam 1991. gada jūlijā dažādos Latvijas novados talku veidā brīvdienās strādāja, atbrīvojot no apauguma dižkokus, iezīmējot senās mājvietas, ievērojamu cilvēku dzīves vietas. Akmens atrodas pie Neretas pagasta Tupiņos, nolikts kā atgādinājums, ka reiz šo māju saimnieka Lasmaņa dēls Jānis, kuš bija viens no pirmajiem latviešu tautības ārstiem Neretas pusē un ierīkojis savu praksi	
2.14.	NKDO-2.14	Piemiņas Akmens Stanāni	Neretas pagasts, z.v. “Uņēnāni” (32700090026)	Dižkoku atbrīvotāju grupas Paradagi dibinātājs, iedvesmotājs Piecpadsmit gadu garumā Imants Ziedonis kopā ar draugiem no 1976. gada 16. oktobra pirmā izbraukuma līdz pēdējam 1991. gada jūlijā dažādos Latvijas novados talku veidā brīvdienās strādāja, atbrīvojot no apauguma dižkokus, iezīmējot senās mājvietas, ievērojamu cilvēku dzīves vietas. Akmens atrodas Stanānu mājvietas sētsvidū. Te sācies, te noslēdzies etnogrāfa Mikus Skruzīša mūžs. Akmeni Stanānu mājvietā uzstādīja 1981. gada 3. oktobrī.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
2.15.	NKDO-2.15	Piemiņas Akmens Šausmāns	Neretas pagasts, z.v. “Šausmāni” (32700050157)	Dižkoku atbrīvotāju grupas Paradagi dibinātājs, iedvesmotājs Piecpadsmit gadu garumā Imants Ziedonis kopā ar draugiem no 1976. gada 16. oktobra pirmā izbraukuma līdz pēdējam 1991. gada jūlijā dažādos Latvijas novados talku veidā brīvdienās strādāja, atbrīvojot no apauguma dižkokus, iezīmējot senās mājvietas, ievērojamu cilvēku dzīves vietas. Akmens atrodas pie Šausmāniem – dzejnieces Veltas Tomas bijušo dzimto māju vietā. To sētsvidū pie lielā sētas ozola dageri noliek akmeni ar uzrakstu „Šausmāns”. Šausmānu ozolu var sasniegt tikai laižoties pāri Dienvidsusējai no Pulpju puses.	
2.16.	NKDO-2.16	Piemiņas Akmens	Neretas pagasts, Nereta, Jāņa Jaunsudrabiņa iela, krustojums uz vidusskolu (32700070365)	Gunta Pavāra piemiņas zīme Jāņa Jaunsudrabiņa ielai.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
2.17.	NKDO-2.17	Skulptūra Ganiņš	Neretas pagasts, Nereta, Parks (32700070128)	Skulptūra „Ganiņš” – godinājums lauku bērības tēliem. Jāņa Jaunsudrabiņa parkā Neretā, starp ozoliem un ziedošiem krūmiem, mierpilni sēž „Ganiņš” – tēlnieces Intas Kamaras veidotā skulptūra, kas tapusi kā veltījums rakstnieka bērības atmiņām un lauku dzīves tēliem viņa darbos. Skulptūra attēlo zēnu ar ganu rīksti, kurš mierīgi sēž zālē – iegrimis vērojumos, sapņos vai vienkāršā laika plūdumā. Šis mākslas darbs tika uzstādīts 2014. gadā, atzīmējot 140 gadus kopš Jāņa Jaunsudrabiņa dzimšanas. Tas lieliski papildina parka mierīgo noskaņu un atgādina par „Baltās grāmatas” tēlainajiem un sirsnīgajiem bērības stāstiem, kas tik dziļi iesakņojušies latviešu literatūras kanonā. „Ganiņš” ir ne tikai vizuāli pievilcīgs mākslas objekts, bet arī simbolisks tilts starp pagātni un tagadni, starp Jaunsudrabiņa pasauli un mūsdienu apmeklētājiem. Tā ir vieta, kur apstāties, uz brīdi piekļūst un ļaut domām aizceļot uz senākiem, rimtākiem laikiem.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
2.18.	NKDO-2.18	Dzirnavu saliņa	Neretas pagasts, Nereta, Dzirnavu iela 7A (32700070374)	1982. gadā, godinot izcilo latviešu rakstnieku, gleznotāju un kultūras darbinieku Jāni Jaunsudrabiņu, Neretā tika uzstādīta tēlnieka Induļa Rankas veidotā akmens skulptūra-portrets. Tā atrodas gleznainajā Dzirnavu saliņā, kas saistīta ar Jaunsudrabiņa dzīvi un darbiem. Skulptūra ir reljefs no laukakmens, kurā iekalts Jāņa Jaunsudrabiņa portrets ar izteiksmīgām, vīrišķīgām sejas iezīmēm. Tā simbolizē rakstnieka gara spēku, ciešo saikni ar dzimto zemi un viņa mantojuma paliekošo nozīmi latviešu kultūrā. Tēlnieka darbs izceļas ar lakonisku, bet emocionāli spēcīgu izteiksmi – vienkāršība, kas atklāj rakstnieka nopietno un dziļi domājošo būtību. Reljefs šķietami izaug no paša akmens, radot sajūtu, ka Jaunsudrabiņa gars ir neatdalāms no zemes un apkārtējās vides.	
2.19.	NKDO-2.19	Vēsturiskā Neretas aptiekas māja	Neretas pagasts, Nereta, Kalēju iela 49 (32700070188001)	Vēsturiskā aptiekas ēka, pašlaik privātpašums, aptieka nedarbojas šajā ēkā.	
2.20.	NKDO-2.20	Vēsturiskā drogu māja, arī bijusī Grāmatnīca	Neretas pagasts, Nereta, Raiņa iela 2 (32700070448001)	Latvijas brīvvalsts laikā Neretā darbojās Rozentāla drogu veikals, kurā bez zāļu tējām varēja iegādāties arī dažādus krēmus veselībai un skaistumam. Pēc tam tajā tika ierīkots grāmatu veikals.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
2.21.	NKDO-2.21	Mācītāju Vāgneru dzimtas kapi	Neretas pagasts, Nereta, Ķesteru kapsēta (32700070356)	Vāgneru dzimtas kapi Neretas Ķesteru kapsētā. Šeit apbedīts Latviešu luteriskās draudzes mācītājs Frīdrihs Vilhelms Vāgners (1786-1854), viens no daudzajiem Sēlijas kultūras stūrakmeņiem, sauktu arī par “skolu tēvu”. Frīdrihs Vilhelms Vāgners Neretas latviešu luteriskās draudzes mācītājs, publicists, mācību grāmatu sastādītājs, grāmatu apgādātājs un izplatītājs, latviešu bibliotēkas dibinātājs.	
2.22.	NKDO-2.22	Piemiņas vieta ar akmens skulptūrām Veselim un Kļaviņam	Pilskalnes pagasts, z.v. “Riekstiņi” (32740060002)	Rakstniekiem veltīti piemiņas objekti, kurš tika uzstādīts pie Jāņa Veseļa dzimtas mājām „Āņiņām”.	
2.23.	NKDO-2.23	Lūlu akmens	Mazzalves pagasts, z.v. “Sloku mežs” (32660060023)	Akmens atrodas netālu no Lūlu mājām mežā.. Iespējam, pēdējā leduslaikmeta šļūdonā atnests. Tā platums 3,4 m, garums – 4,6 m augstums 1,9 m, apkārtmērs 13,5 m. Meža ceļš ir labs, lai akmeni apskatītu.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
2.24.	NKDO-2.24	Kalnamuižas dzīvojamās mājas un zirgu staļļa mūri/drupas	Neretas pagasts, “Mazā Kalnamuiža” (32700090001, 32700090054, 32700090071)	Kalnamuiža/ Altonas pusmuiža bija Neretas muižas (16. gs.) īpašnieka īpašums un tā nodrošināja Neretas muižas saimniecisko darbību.	

3. Novada nozīmes kultūrvēsturiskie un dabas objekti Jaunjelgavas apvienības teritorijā

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
3.1.	NKDO-3.1	Daudzeses skola	Daudzeses pagasts, Daudzese, „Skola” (32500070082)	Daudzeses pamatskola vēsturiski ir ceturtnā skola Daudzesē. Uzcelta 1932. gadā, iesvētīta 1935. gadā un stāv arī šodien lielceļa malā.	
3.2.	NKDO-3.2	Daudzeses evanģēliski luteriskā baznīca	Daudzeses pagasts, Daudzese, “Daudzevas baznīca” (32500070109001)	Ievērojamākā un staltākā celtnē Daudzeses pagastā uzcelta 1825. gadā par grāfienes Šuvalovas līdzekļiem. Pirmā un Otrā pasaules karā baznīca nebija īpaši cietusi. Otrā pasaules kara laikā baznīcā atradās vācu armijas štābs un mitinājās kara bēgļi. Baznīca savu pastāvēšanu saglabāja arī padomju laikos, tomēr materiāli postījumi šajā laikā tika nodarīti. Nopietns baznīcas remonts veikts 1935. gadā. 1988. gadā baznīcā ievēl elektrību, salabo logus un novērš citus bojājumus.	
3.3.	NKDO-3.3	Daudzeses kapu kapliņa	Daudzeses pagasts, Daudzese, (32500070097)	Kapliņa celts 18. gs. beigās, tā ir neliela būve ar teltsveida jumtu kapsētas kalna galā. Pirms daudziem gadiem kapliņas ieeju rotāja portāls, kura priekšpusē bija niša.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
3.4.	NKDO-3.4	Piemiņas akmens represētajiem	Daudzeses pagasts, Daudzeva, pie “Stacija Daudzeva” (32500040331)	Pie Daudzevas dzelzceļa stacijas atrodas piemineklis, kas izvietots 1941. gadā un 1949. gadā deportētajiem pagasta iedzīvotājiem (celts 1989. gadā). Uz akmens ir iegravēts uzraksts „Apstājies Cilvēk! ŠEIT SĀKĀS TAVAS TAUTAS SĀPJU CEĻI...” Akmens labajā malā ir iegravēti gadaskaitļi „1941-1949”.	
3.5.	NKDO-3.5	Imanta Bažukova cīņas takas un piemineklis	Daudzeses pagasts, z.v. “Jūgu purva meži” (32500050004)	Dabas lieguma teritorijā Otrā pasaules kara laikā ir norisinājušās kaujas, kuru piemiņas vietas šobrīd ir apzinātas un atzīmētas ar piemiņas plāksnēm Otrā pasaules kara laikā 1944. gada pavasarī Jūgu purvā notika kauja starp vācu karaspēka daļām un krievu izpletņlēcējiem. Padomju karavīru uzdevums bija novērst Ķeguma hidroelektrostacijas uzspriecināšanu, frontei tuvojoties. Padomju grupa tika iznīcināta un par šo kauju vēsta divas piemiņas zīmes kauju vietās Jūgu purvā.	
3.6.	NKDO-3.6	Ellītes sēravots	Daudzeses pagasts, pie dabas lieguma „Ellītes purvs”, (32500040306)	Sēravots izplūst no Ellītes purva. Pats purvs ir dabas objekts ar mitoloģisku nosaukumu. Kultūrvēsturiski un botāniski interesants purvs, svētavots – sena kulta vieta. Ir iekopta ūdens pasmelšanas vieta, taka ar atpūtas vietu un informācijas stendiem. Avots ieguvis popularitāti kā dziedniecības avots. Senos laikos no avotiem ņemtas dūņas ārstniecības nolūkos.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
3.7.	NKDO-3.7	Seces pamatskola (Vecā skola)	Seces pagasts, „Vecā skola” (32780060093001)	Skolas vēsture aizsākās ar pamatakmens ielikšanu Vecās skolas ēkai 1878. gadā, klātesot pirmajam skolotājam, dzejniekam – Frīdriham Mālbergim.	
3.8.	NKDO-3.8	Šteinfeldes muižas kungu māja	Seces pagasts, Secē, „Lauri 1”, (32780070266)	Šteinfeldes (<i>Steinfeldt</i>) muižas kungu māja celta 19. gs. otrajā pusē. Rekonstruēta t. s. vasarnīcu stilā, ar raksturīgām koka mežģīnēm. No vēlāk piebūvētā erkera paveras skats Daugavas senlejas virzienā.	
3.9.	NKDO-3.9	Piemineklis cīnītājiem pret bermontiešiem	Seces pagasts, Stalānu kapi (32780090123)	Stalānu kapos. Seces pagasts, Stalānu kapi. Jelgavas 3. Kājnieku pulka piemiņai. Brīvības cīņas (2020. gada maijs) Piemineklis atklāts 1927. gadā.	
3.10.	NKDO-3.10	Mālbergā piemineklis	Seces pagasts, “Mācītājmuiža, Baznīcas Seces) kapi (32780070063)	Seces baznīcas kapos atdusas dzejnieks un skolotājs Frīdrihs Mālbergs (1823- 1907) un Pirmā pasaules karā kritušie vācu karavīri. Frīdrihs Mālbergs bija ķesteris Seces luterāņu baznīcā un 31.-to gadu mācīja Seces bērnus.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
3.11.	NKDO-3.11	Sērenes Zviedru naudas akmens jeb Naudas akmens	Sērene – Nereta ceļa labajā pusē, apmēram 1-2 km no krustojuma, Sērenes pagasts (32800020039)	Akmens izmēri: 3,40 x 2,0 x 1,3 m, apkārtmērs 9 m. Nostāsts par apslēptu naudu. Zem akmens atrastas podu lauskas.	
3.12.	NKDO-3.12	Lipsēnu krogs	Sērenes pagasts, “Rimšāni” (32800020157)	Lipsēnkroga, kas celts 19. gs. vidū. Ārēji ēka ir labi saglabājusies. Ap logu un durvju ailēm izveidotas gaiši tonētas apmetuma joslas. 19. gs.no Sērenes līdz Jaunjelgavai esot bijuši 9 krogi. Krogi bijuši muižu īpašums un tika iznomāti par visai ievērojamu samaksu ar nosacījumu, ka patērēs tikai vietējā brūzī ražoto alu un degvīnu. Krogi pildīja dažādas funkcijas: naktsmājas ceļotājiem, zirgu pūtināšanas vieta, saimnieki salīga kalpus, pulcēšanās vieta pēc dievkalpojuma vai tirgus.	
3.13.	NKDO-3.13	Tautas celtniecības vēsturisks apliecinājums mežsarga sēta Iecavnieki	Sērenes pagasts,,Iecavnieki”	Celta 1927. gadā.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
3.14.	NKDO-3.14	Sērenes muižas manteļskurstenis	Sērenes pagasts, Sērene, “Priedulāji”	Manteļskurstenis piederējis kādreizējai Sērenes muižas ēkai, kura nav saglabājusies. Būvēts 18. gs. kā virtuve ar nelielu platību. Sērenes pagasta bibliotēka ir pieejams Ilgas Kazinovskas (RTU studentes 2013. gadā) rakstītais pētnieciskais darbs par šo manteļskursteni.	
3.15.	NKDO-3.15	Sērenes Tautas nams	Sērenes pagasts, Sērene, „Tautas nams” (32800020204001)	Celts 1907. gadā kā Vāverkrogs, Pirmā pasaules kara laikā sagrauts, atjaunots, starpkaru laikā pagastmāja.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
3.16.	NKDO-3.16	Briedes skulptūra „Daina”	Staburaga pagasts, Staburags, Vīgantes parks (32840010173)	1939. gada rudenī Vīgantes parkā pie Liepavota estrādes tiek uzstādīta Aleksandras Briedes skulptūra „Daina”. Pēc Staburaga appludināšanas 1966. gada decembrī Dainas skulptūra ūdenī stāvēja līdz ceļiem un brīžam līdz kaklam un 1973. gadā to uzstādīja augstāk krastā, kur to drīz apgāza. Vēlāk autores vadībā skulptūru salīmēja un novietoja drošākā vietā Siguldā. Bet otra Daina kā pirmās kopija tagad izgatavota no jauna un uzstādīta pie kāpnēm, kas kādreiz veda uz Liepavotu un dziesmu estrādi. Mūsdienās atjaunotās un pārvietotās skulptūras „Daina” skats nav vairs vērsts uz Daugavu, bet gan uz pretējo pusi.	
3.17.	NKDO-3.17	Ozoli un Ādmiņu akmens pie Ādmiņkalna Staburaga pagasts	Staburaga pagasts, z.v. “Ādmiņi” (32840050021)	Staburaga pagastā apskatāms 26. lielākais Latvijas dižakmens, kas iegūlies Ādmiņu kalna austrumu nogāzē. Akmens ir neierasti šaurs un virsa atgādina taisnstūri. Tā izmēri – augstums 3,9 m, garums – 6,1 m, platums – 2,5 m, tilpums – 32 m³. Akmens atrodas lauka malā pie Ādmiņu mājām, Ādmiņu kalna pakājē. Apmēram 250 m uz ziemeļiem no Staburaga dzelzceļa pieturas. Aizsargājams dabas piemineklis, ģeoloģiskais veidojums.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
3.18.	NKDO-3.18	Dienliliju dārzs	Staburaga pagasts, Staburags, Vīgantes parks (32840010173)	Dienliliju dārza idejas autors ir pazīstamais liliju selekcionārs Jānis Vasarietis. Novadniekiem viņš ir uzdāvinājis skaisto dienliliju dārzu Dieva auss pakājē – Jānis Vasarietis pats dāvināja un stādīja te savas izaudzētās lilijas, un pēc viņa ierosmes vairāki dienliliju selekcionāri ziedoja stādus, lai pirms gandrīz 20 gadiem sāktu tapt šis dārzs.	
3.19.	NKDO-3.19	Staburaga klints (atrodas zem ūdens)	Staburaga pagasts, Staburags, pie Vīgantes parks (32840010173)	Staburags bija apmēram 18,5 m augsta saldūdens kaļķiežu klints Daugavas kanjonveida ielejas kreisā krasta dolomītu kraujas malā, 1 km lejpus Vīgantes, 9 km augšpus Kokneses. Pļaviņu HES ūdenskrātuves uzstādīšanas 1966. gadā Staburags tika applūdināts	
3.20.	NKDO-3.20	Staburaga piemiņas zīme „Dieva auss”	Staburaga pagasts, Staburags, Vīgantes parks (32840010173)	2003. gadā uzstādītā „Dieva auss”, tēlnieces Solveigas Vasiļevas darinātā piemiņas zīme Staburagam.	
3.21.	NKDO-3.21	Staburaga Saieta nams	„Staburaga pagasts, Staburags (32840010173)	Jaunuzcelto saieta namu Staburaga pagastā svinīgi atklāja 2011. gada 19. novembrī.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
3.22.	NKDO-3.22	Gothardam Frīdriham Stenderam veltīta piemiņas zīme	Sunākstes pagasts, Sunākste, z.v. "Saulstari" (32860020089)	Atzīmējot Vecā Stendera 300. jubileju, Sunākstes pagasta centrā 2014. gadā 30. augustā tika atklāta piemiņas zīme. Viņam par godu izveidota Stendera ābecees taka, kura iepazīstina ar „Bildu ābices” burtiem. Taka apmēram 300 m gara un ved līdz bijušās mācītājmājmuižas vietai.	
3.23.	NKDO-3.23	Sibīrijas krusti	Sunākstes pagasts, Sunākste, z.v. "Ozolkalni 3" (32860020274)	Atklāts: 2019. gada 17. augustā. Koka skulptūru komplekss „Sibīrijas krusti” ir veltīts tiem ļaudīm, kuri zaudēja dzīvības II Pasaules kara laikā, nacistu un padomju varu radītajās koncentrācijas nometnēs. Skulptora Ziga Sapiēša mākslas darbs no Skotijas tika atvests ar kuģi un uzstādīts Sunākstes pagasta centrā – viņa dzimtajā pusē. Mākslinieka Zigfrīda Sapiēša dāvātais mākslas darbs „Sibīrijas krusti” ir veltījums visiem sunākstiešiem, kuri cietuši no politisko režīmu represijām. Droši var teikt, ka Sunākstē tagad ir viena no skaistākajām piemiņas vietām apkārtnē un Latvijā. Autors ir Sunākstes izcelsmes trimdas mākslinieks Zigfrīds Sapietis.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
3.24.	NKDO-3.24	Seces evaņģēliski luteriskā baznīca ar 1.pasaules karavīru kapiem	Seces pagasts, Sece, “Mācītājmāja” (32780070063)	Secē 1792. gadā uzcēla mūra baznīcu bez torņa. 1862. gadā pēc arhitekta Johana Helta projekta dievnamu pārbūvēja un uzcēla torni. Pārbūvētā baznīca ar 300 sēdvietām tika iesvētīta 1862. gada 28.oktobrī. Seces baznīca ir neogotiska akmens-ķieģeļu mūra garenbūve ar torni. Baznīcas kapos atdusas dzejnieks un skolotājs Frīdrihs Mālbergs (1823–1907) un 1. pasaules karā kritušie vācu karavīri.	
3.25.	NKDO-3.25	Seces mācītājmuiža	Seces pagasts, „Mācītāja māja” (32780070091)		
3.26.	NKDO-3.26	Sadraudzības biedrības nams	Jaunjelgava, Jelgavas iela 31 (32070020346001)	Jaunjelgavas kultūras centrs dibināts 1895. gadā kā „Sadraudzības biedrības nams”. Celts par sabiedrības saziņošanas līdzekļiem. Ēka ir pildījusi kultūras saglabāšanas un sabiedrības iesaistes funkcijas pie dažādām varām.	
3.27.	NKDO-3.27	Liepu parks (cara laika zaldātu Danču placis, paplašināts 20. gs. 30. g.)	Jaunjelgava, Liepu iela 15A (32070020676)	Veidojusies 19. gs. kā zaldātu danču placis. Estrādes būve parkā tika pabeigta 1951. gadā.	
3.28.	NKDO-3.28	“Vecā pārceltuve” (vēsturiskā pārceltuve) pār Daugavu	Jaunjelgava, Daugava (32070020168)	Jaunjelgavas pilsētas vēsture sniedzas tālā senatnē. 13. gs. Jaunjelgava vietā atrādās sena sēļu pils ko nopostīja vācu krustneši. Jaunjelgava radusies tur, kur beidzas Daugavas lielo krāču posmi. Tāpēc šeit tika izveidots preču pārkraušanas punkts, lai tās varētu tālāk transportēt pa upi vai ceļu, izvairoties no krācēm.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
3.29.	NKDO-3.29	Ebreju kapi	Jaunjelgava, Pilsētas kapi (32070021606)	No slepkavību vietām pirmajos pēckara gados ebrejus pārapbedīja Jaunjelgavas ebreju kapsētā, kur uzstādīja pieminekli ar uzrakstu jidišā. 2003. gadā ebreju kapsētā tika izveidots memoriāls ar piemiņas plāksni, kas ivritā, angļu un latviešu valodā vēsta: „Vairāk nekā 500 Jaunjelgavas ebreju nogalināti 1941. gada 7. augustā”.	
3.30.	NKDO-3.30	Brāļu Pormaļu „Vilkaču” nacionālo partizānu grupas piemiņas vieta	Daudzeses pagasts, “Aurmaņi”, (32500040003)	Sēlijā no 1944. gada darbojās brāļu Pormaļu nacionālo partizānu grupa „Vilkači”. Viņi veica bruņotas akcijas pret padomju varu, sabotēja mežu izciršanu un graudu kulšanas talkas, bojāja padomju iestāžu tehniku, izplatīja laikrakstu <i>Vilkaču Sauciens</i> un pacēla Latvijas karogus. 1946. gadā Paulis Pormals krita čekistu slazdā, Jāni apcietināja 1948. gadā un izsūtīja uz nometnēm Sibīrijā. Latvijā viņš atgriezās tikai 1965. gadā.	

4. Novada nozīmes kultūrvēsturiskie un dabas objekti Pļaviņu apvienības teritorijā

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
4.1.	NKDO-4.1	Odzienas pamatskola	Vietalvas pagasts, “Odzienas pamatskola” (32920110116)	Celta 1892. gadā.	
4.2.	NKDO-4.2	Vietalvas un Odzienas izsūtīto piemiņas akmens (Represēto piemiņas akmens Vietalvā)	Vietalvas pagasts, Vietalva, pie īpašuma „Arkādijas” (32920060199)	Piemiņas akmens uzstādīts godinot deportētos. 1949. gadā, pirms arestētos cilvēkus veda uz Pļaviņām, turēja ratnīcā. Pie mājām „Arkādijas” uz dzelzceļa sliedēm novietots piemiņas akmens.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
4.3.	NKDO-4.3	Vietalvas Labdarības biedrība nama piemiņas akmens	Vietalvas pagasts, "Miķelēni", (32920110071)	Pie autobusa pieturas „Miķelēni” ir kādreizējā Vietalvas Labdarības biedrības nama drupu vieta. 1870. gadā dibinātā Vietalvas dziedātāju biedrība (vēlāk Vietalvas Labdarības biedrība), savas darbības pirmajos 15 gados kultūrizglītojošos pasākumos rīkoja Vietalvas baznīcā un draudzes skolā, Vietalvas un Odzienes muižu un pagastu telpās. 1885. gadā ar vietējo iedzīvotāju atbalstu tika uzcelts Vietalvas Labdarības nams- pirmais tautas nams Latvijas laukos.	
4.4.	NKDO-4.4	Vietalvas luterāņu baznīca	Vietalvas pagasts, Vietalva, "Baznīca" (32920060193001)	Celta 1817. gadā. 1944. gadā karadarbības rezultātā izpostīts baznīcas jumts un tornis. Pēckara gados te ierīkoja kara muzeju. 1947. gadā iebruka griesti. 1984. gadā izstrādāts atjaunošanas projekts.	
4.5.	NKDO-4.5	Vesetas partizāņu zemnīca un piemiņas vieta „Baltais krusts”	Vietalvas pagasts, z.v. “Meža pētīšanas stacija” (32920130027)	Otrā pasaules kara laikā Vietalvas apkārtne risinājās aktīva kara darbība, un ar to saistīti arī notikumi pēc kara beigām. Dabas liegumā „Vesetas palienas purvs” atrodas nacionālo partizāņu piemiņas vieta. 2019. gadā projekta ietvaros izgatavots un uzstādīts 3 m augsts krusts baltā krāsā. Pēc vecā parauga izgatavotas un uzstādītas jaunas plāksnes ar 1946. gada 2. jūlijā nošauto Latvijas nacionālo partizāņu vārdiem. Turpat blakus atjaunota zemnīca, kurā ir improvizēta gulšvieta un galds.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
4.6.	NKDO-4.6	Ausekļa ozols	Vietalvas pagasts, z.v. "Strazdi" (32920060126)	Iekopta atpūtas vieta, ozols stādīts par godu dzejniekam Auseklim. Auseklis (1850-1879) Vietalvā viesojās pie skolotāja Jura Kalniņa un Pētera Siliņa (Bangpūtis) – ir nostāsts, ka tajā laikā ozols iestādīts. I. Ziedonis, rīkojot ozolu atbrīvošanas talkas, šķiet, bija tas, kurš šo stāstu izcēla saulītē.	
4.7.	NKDO-4.7	Jaunāsmuižas dižozols	Vietalvas pagasts, z.v. "Klētnieki" (32920120075)	Aug Aizkraukles novada Vietalvas pagastā, 200 m uz rietumiem no apdzīvotās vietas „Jaunāsmuiža”, stumbra apkārtmērs – 7,8 m un šādā resnumā sniedzas līdz 7 m augstumam. Piekļūšana pa privātu teritoriju.	
4.8.	NKDO-4.8	Vietalvas Brāļu kapu memoriāls	Vietalvas pagasts, Vietalvas brāļu kapi (32920130017)	Vietalvas Brāļu kapu memoriālais ansamblis izveidots 1968. gadā, pieminot Otrā pasaules kara notikumus. Pieminekli attēlota Lāčplēša cīņa ar Melno Bruņinieku padomju ideoloģijas sistēmā simboliski atainoja Sarkanās armijas uzvaru pār fašistisko Vāciju, bet milzīga durkļa smailē iekārtie trauksmes zvani iemiesoja ideju – būt modriem par savu zemi. Memoriāla autori ir tēlnieki Z. Zvāra un V. Albergs, kā arī arhitekts E. Šēnbergs. Vietalvas Brāļu kapos guldīts vairāk nekā 500 kritušo padomju karavīru.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
4.9.	NKDO-4.9	Stukmaņu muižas īpašnieku dzimtas kapenes jeb Atdusas kalns	Klintaines pagasts, Stukmaņi, z.v. "Baronu Kapi" (32580090262)	300 m uz ziemeļaustrumiem no Vīnakalna pilskalna ir 13. – 17. gs. kapsēta. Gandrīz visu Vīnakalna pilskalna plakumu 25x12 m platībā aizņem mūsdienās daļēji izpostītā Stukmaņu muižas īpašnieku dzimtas kapu vieta.	
4.10.	NKDO-4.10	Jaundepšu ozols	Klintaines pagasts, z.v. "Jaunsēlišķes" (32580040013)	Depšu dzimtas pirmsākums ir „Depšu Kalna” mājās no 1697. gada (netālu no Alotenes stacijas), Klintaines pagastā. Kad 19. gs. sākumā pieņēma uzvārdus, daudziem uzvārdi palika kā mājas nosaukums. „Depšu Kalna” mājas saimnieki tika pie uzvārda Depšas. 1861. gadā, kad izbūvēja dzelzceļa līniju Rīga- Daugavpils, Depšu kalns tika sadalīts, vairs nebija ērta dzīvošana lielai Depšu dzimtai, tāpēc tālāk no dzelzceļa tika uzcelta otra māja. Pie dzelzceļa palika „Meža Depšas”, bet otra uzceltā māja tika nosaukta par „Kalna Depšām”. Depšu kalnā saglabājušies divi dižkoki. Viegli pieejami no dzelzceļa puses. Māju vietā tikai pamati.	 Attēlu avots: Dabas retumu krātuve (DRK)

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
4.11.	NKDO-4.11	Jaundepšu liepa	Klintaines pagasts, z.v. “Jaunsēlišķes” (32580040013)	Depšu dzimtas pirmsākums ir „Depšu Kalna” mājās no 1697. gada (netālu no Alotenes stacijas), Klintaines pagastā. Kad 19. gs. sākumā pieņēma uzvārdus, daudziem uzvārdi palika kā mājas nosaukums. „Depšu Kalna» mājas saimnieki tika pie uzvārda Depšas. 1861. gadā, kad izbūvēja dzelzceļa līniju Rīga-Daugavpils, Depšu kalns tika sadalīts, vairs nebija ērta dzīvošana lielai Depšu dzimtai, tāpēc tālāk no dzelzceļa tika uzcelta otra māja. Pie dzelzceļa palika „Meža Depšas”, bet otra uzceltā māja tika nosaukta par „Kalna Depšām”. Depšu kalnā saglabājušies divi dižkoki. Viegli pieejami no dzelzceļa puses. Māju vietā tikai pamati.	 Attēla avots: Dabas retumu krātuve (DRK)
4.12.	NKDO-4.12	Oliņkalna akmens	Klintaines pagasts, z.v. “Mārtiņi” (32580090221)	Oliņkalns bija viens no lielākajiem senču pilskalniem Latvijā (2,3 ha liels, uzbērums 175 m garš). Pēc 1965. gada, kad izveidoja Pļaviņu HES, Oliņkalns ir palicis kā neliela sala, estrādes paliekām un dažus metrus augstu dolomīta atsegumu – Andreja klinti, kur savulaik aktīvi darbojās alpīnisti. Oliņkalnā uzņemti daudzi dabas skati filmām – „Salna pavasārī” un „Šķēps un roze.” Netālu no Daugavas iepretim Oliņkalnam, 1989. gadā Kultūras fonda Klintaines kopa uzlikusi pēc T. Nīguļa meta veidotu akmeni, lai Oliņkalna vārds nezustu, tāpat kā zudis pilskalns.	 1989. gads

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
4.13.	NKDO-4.13	Staburaga ceļa akmens	Klintaines pagasts, “Vētraines” (32580070027)	Rīgas –Daugavpils šosejas 106 km atrodas Klintaines pagasta Rīteru ciems, cauri ciema centram iet ceļš, ceļš, kas pirms Pļaviņu HES izveides, veda daudz ļaužu uz „Zvejnieku” mājām Daugavas krastā pretī Staburagam. Sasniedzot „Zvejnieku mājas”, Daugavas kreisajā krastā varēja ieraudzīt stāvu klinti – Staburagu. Pie „Zvejniekiem” bija pārceltuve, kas veda ļaudis uz kreiso krastu (strādāja tikai svētdienās). Pirms HES izveides mājas „Zvejnieki” tika nojauktas. Šobrīd tur atrodas akmens ar iekaltu vārdu „Uz Staburagu”. Piemiņas akmens izveides precīzs datums nav zināms. Rīteriete Ženija Ozola uzticēja savas mutvārdu liecības: „Akmenī vārdus „Uz Staburagu” iekala tēlnieks Vilnis Titāns. Vilnis Titāns darbojies I. Ziedoņa vadītajā dižkoku atbrīvotāju grupā – Latvijas kultūrvēsturiskās vietās un pie dižkokiem novietojis akmeņus ar iekaltām zīmēm un uzrakstiem, veidojis akmeņu krājumus”.	
4.14.	NKDO-4.14	Lokstenes dievturu svētnīca (aptuvenā senā Lokstenes pilskalna vieta)	Klintaines pagasts, z.v. “Liepsalas” (32580090037)	Dievturu kustības galvenā svētnīca. Svētnīca atklāta 2017. gada maijā un paredzēta Latviešu nacionālās reliģijas – Dievturības daudzzinājumiem, cilvēka mūža gožu (krustabu, vedību), kā arī gadskārtu un valsts svētku rīkošanai.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
4.15.	NKDO-4.15	Klintaines pagasta pakalpojuma centra ēka „Kūlīši”	Klintaines pagasts, Stukmaņi, “Kūlīši” (32580090060)	Māja „Kūlīši”, atrodas Latvijas vidienē, Rīgas- Daugavpils šosejas 116 km. Ēka celta 1853. gadā, kad grāfiene Sofija fon Medema, dzimusi Levenšterna muižas kalpu bērniem atvēra pirmo skolu, ēka renovēta 1873. gadā. 1909. gada pavasārī Sofijas skolu no muižas pārcēla uz villu Valdšteinu. Sofijas skolas otrā dzimšana 2002. gada 1. oktobrī, kad Klintaines pagastā sākās 5,6 gadīgo bērnu apmācība. Pirmsskolas grupiņa tika nosaukta par Pļaviņu vidusskolas „Sofijas skolu, skola beidz darboties 2009. gada 29. maijā. Šobrīd, māja „Kūlīši” ir Aizkraukles novada pašvaldības īpašums, kur atrodas un darbojas Klintaines pagasta pakalpojuma centrs, bibliotēka, kultūras darba organizators, tradīciju un trenažieru zāle.	
4.16.	NKDO-4.16	Rīteru kapi	Klintaines pagasts, Rīteru kapi, (32580030009)	Rīteru kapsēta ir retums Latvijā, 2 ha platībā akmens krāvuma norobežota. Kapsēta veidojās 1711. gadā, zemi piešķīra Rīteru muiža, izveidojās pēc Lielā Ziemeļu kara (1700.-1721.) plosoties badam un mērim. Aizgājējus veda pat no 20 km attāluma ar zirdziņiem. Kapu kopiņas ir viena otrai līdzās ļoti tuvu, jo par kapu vietu bija jāmaksā. Turīgākie ļaudis kapu kopiņas iežogoja, bija lieli pieminēkli, krusti. Rīteru kapos bija arī baronu kapenes – 18. gs. apbedījumi. Lielu postu kapiem nodarīja Pirmais pasaules karš, šeit kapa vieta ir arī Pirmā pasaules kara kritušajiem.	 Attēla avots: Dabas retumu krātuve (DRK)

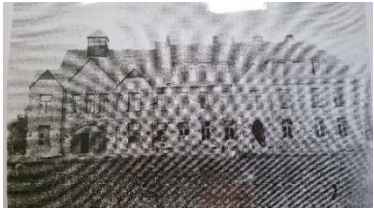
Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
4.17.	NKDO-4.17	Rīteru kapliča	Klintaines pagasts, Rīteru kapi, (32580030009)	Rīteru kapsētā ir kapliča, kura celta ap 1860. gadu, tā ir neogotiska krustveida ēka ar rizalīta frontona smailē izbūvētā ailā iekārtu zvanu. Interesanta ir kapličas ieejas aila, kurai ir ēzeļmuguras arka, kas neogotikas arhitektūrā ir reti sastopama. Rizalīta stūrus rotā izvirzījumi, kas augšgalā rotāti ar dzegām. /Zilgalvis Jānis Arhitektūras mantojums Aizkraukles novadā.- Rīga: SIA Elpa -2, 1997.- 16., 17. lpp/.	
4.18.	NKDO-4.18	Līzes Horstes dzimtas Švēde kapa vieta. Asta madamas prototips novelē „Purva bridējs” un Horsta madas prototips lugā „Ugunī” (R. Blaumanis)	Klintaines pagasts, Rīteru kapi, (32580030009)	Līze Horste dzimusi 1813. gadā kā piektais bērns Burnieku muižas pārvaldnieka, vēlāk draudzes tiesas notāra Gustava Frīdriha un Dorotejas Helēnas Švēdes (dzim. Kley) ģimenē. Viņai dots vārds Louise Auguste. 1825. gadā Louises vecāki jaunāko meitu atdod prom no mājas, Kokneses barons Lewenšterns bija apsolījis rūpēties par meitenes labklājību. Rūdolfs Blaumanis kā barona sekretāram, kad viņš dzīvoja Kokneses muižā no 1885. līdz 1887. gadam, vajadzēja piedalīties Līzes Horstas bērnu rīkošanā. Viņu apbedīja Rīteru kapos. Kapa vietu barons Leveršterns licis izveidot tā, kā to var atļauties bagāti ļaudis. Kapu iežogo smaga čuguna ķēde un kalti akmens stabi. Viņas kapu sedz akmens plātne, kas vēstī, ka viņa 61 gadu- līdz pat sava mūža beigām bijusi lielkunga uzticīga kalpone.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
4.19.	NKDO-4.19	Bebrulejas akmens	Pļaviņas, Bebrulejas iela 13 (32130012302)	Bebrulejas ciems pastāvēja laika periodā no 18. gs. 20. gadiem līdz 1965. gadam. 20. gs. 60.-to gadu vidū, uzbūvējot Pļaviņu HES un ierīkojot ūdenskrātuvi, Bebrulejas ciems un kapsēta tika appludināti. Skolotāji Antonija un Oto Ņesterovi – bijušie bebrulejieši, novēlēja savā mūžā sakrāto Bebrulejas piemiņas zīmes izveidošanai. 1993. gada 18. jūnijā Daugavas krastā tika uzstādīts tēlnieka V. Titāna akmens zīme „Bebruleja”, ar 30 mājas vārdiem- liels laukakmens, realizējot Latvijas Kultūras fonda Daugavas programmu, kura paredzēja iezīmēt Daugavas kultūrvēsturisko ceļu.	
4.20.	NKDO-4.20	Piemiņas akmens Aiviekstes upes forsēšana	Aiviekstes pagasts, z.v. “Straumes” (32420080017)	(1944. g. forsēja Latviešu 130 strēlnieku korpuss). Par šo vēsturnieki vēl runā- vai tā ir īstā forsēšanas vieta un vai tā ir pieminama?! https://lr1.lsm.lv/lv/lr1/raidijumi/kalabak-dziivot/ Raidījuma izskaņā šī vieta tiek pieminēta. (Z.B.)	
4.21.	NKDO-4.21	Ebreju kapi	Aiviekstes pagasts, Ebreju kapi (32420110107)		

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
4.22.	NKDO-4.22	Pļaviņu kora simtgades piemiņas akmens	Pļaviņas, Daugavas iela 49, skvērs pie Pļaviņu Kultūras centra (32130010664)	1988. gadā Pļaviņu jauktais koris svinēja savu simtgadi. Par godu šim notikumam skvērā pie Pļaviņu kultūras nama tika uzstādīts piemiņas akmens. Ir dokumentālas liecības, ka Stukmaņu Dziedāšanas biedrības jauktais koris 1888. gadā piedalījās Latviešu trešajos vispārīgajos dziedāšanas svētkos.	
4.23.	NKDO-4.23	Draudzības parks Pļaviņās	Pļaviņas, Daugavas iela 110 (32130011059)	Pļaviņās, kur Daugavā ietek Aiviekste un Skanstupīte, 20. gs. 60.-tajos gados, pēc Pļaviņu pilsētas iedzīvotāju ierosmes, šeit sāka ierīkot Draudzības parku. Parks sākotnēji tika veidots kā meža parks, taču 70.-to gadu beigās tika izstrādāts apstādījumu projekts, ar mērķi izveidot ainavu parku.	
4.24.	NKDO-4.24	Daugavas skatu laukums „Lorelejas klints”	Pļaviņas, pretī Lielajai Krasta ielai 23 (32130011701)	Pēc Pļaviņu HES uzbūvēšanas un ūdenskrātuves ierīkošanas, Lorelejas (Nāru) klints ir pazudusi Daugavas ūdeņos. Paceļot ūdens līmeni, izzudušas krāces un Velna jeb Trakais atvars klints pakājē. Aptuveni tajā vietā, kur atradās klints, ir ierīkots skatu laukums Daugavas ainavas vērošanai ar soliņu, baltegli un dažiem laukakmeņiem.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
4.25.	NKDO-4.25	Ēka, kurā atradās 1919. gadā Latvijas Armijas Austrumu frontes pavēlnieka štābs	Pļaviņas, Odzienes iela 2A (32130010666002)	Ēka kur 1919. gadā atradās Austrumu frontes pavēlnieka štābs. Pie ēkas novietota piemiņas plāksne, kas atklāta 1934. gada 12. jūnijā, un notikusi Ministru prezidenta Mārgera Skujenieka uzruna un pirmās brīvvalsts armijas parāde.	

5. Novada nozīmes kultūrvēsturiskie un dabas objekti Skrīveru pagasta apvienības teritorijā

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
5.1.	NKDO-5.1	Skrīveru kultūras centrs	Skrīveru pagasts, Skrīveri, Andreja Upīša iela 1 (32820080545001)	Tautas namu pabeidza 1927. gada 17. novembrī, tas tolaik skaitījās plašākais tautas nams Rīgas apriņķī. Tā arhitekts – projektētājs bija Eižens Ādams (dz. 1863. g., 1914. gadā beidzis Rīgas Politehnisko institūtu Arhitektūras fakultāti ar I šķiras diplomu). Tautas nama atklāšana un iesvētīšana notika 1927. gada 10. decembrī. Šeit ir bijusi ierīkota arī Skrīveru lauksaimniecības skola, bijis arī hospitālis, savu laiku arī mūzikas skola, no 1974. gada arī Andreja Upīša Skrīveru bibliotēka un Skrīveru bērnu bibliotēka.	
5.2.	NKDO-5.2	Skrīveru dzelzceļa stacija	Skrīveru pagasts, Skrīveri, Dzelzceļnieku iela 1 (32820080607007)	Skrīveru stacijas agrākais nosaukums bija Remershofa, tā atklāta 1861. gadā uz Rīgas – Daugavpils dzelzceļa līnijas. Pirmā pasaules kara gados stacijas ēka nopostīta. 1923. gadā pēc arhitekta J. Neijas projekta uzbūvēta jaunā stacijas ēka. Otrā pasaules kara gados stacijas ēka smagi cieta, tās vietā 1951. gadā uzcelta jaunā celtne.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
5.3.	NKDO-5.3	Strūklaka ar skulptūru – sēdošs puisītis uz zieda kausa	Skrīveru pagasts, Skrīveri, Dzelzceļnieku iela 1 (32820080607)	Netālu no dzelzceļa pārbrauktuves atrodas Šī Aleksandras Briedes skulptūra.	
5.4.	NKDO-5.4	Skrīveru pagasta ēka	Skrīveru pagasts, Skrīveri, Daugavas iela 59 (32820080416001)	Celta 1926. gadā. Sākot ar 1945. gada augustu izpildu komiteja mitinās šajās telpās.	
5.5.	NKDO-5.5	Skrīveru pagasts Zemkopības institūta ēka	Skrīveru pagasts, Skrīveri, "Zemkopības institūts 1" (32820080560001)	Skrīveru Zinātnes centra pirmsākums ir 1946. gadā dibinātais Latvijas ZA Augsnes zinību un zemkopības institūts. 1956. gadā uz šī institūta bāzes izveidoja Latvijas Zemkopības zinātniskās pētniecības institūtu (LZZPI), kura administratīvā, zinātniskā un saimnieciskā vadībā strādāja Stendes, Priekuļu, Mežotnes, Viļānu, Lejaskurzemes selekcijas stacijas un Skrīveru izmēģinājumu saimniecība. Laikā no 1973. - 1987. gadam institūta nosaukums bija Latvijas Zemkopības un lauksaimniecības ekonomikas zinātniskās pētniecības institūts.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
				1988. gadā ekonomikas pētījumu virziens atdalījās un no šī laika institūta nosaukums bija Latvijas Valsts zemkopības zinātniskās pētniecības institūts „Agra”. 1997. gadā tika noslēgts integrācijas līgums ar Latvijas Lauksaimniecības universitāti un saskaņā ar Ministru Kabineta Rīkojumu Nr. 498 no 1998. gada 1. janvāra bijušā institūta nosaukums bija Valsts bezpeļņas zinātniskais uzņēmums „Skrīveru Zinātnes centrs”. Ar LLU Senāta lēmumu Skrīveru Zinātnes centrs 2004. gada oktobrī tika reorganizēts par LLU aģentūru „Zemkopības zinātniskais institūts”.	
5.6.	NKDO-5.6	Hardeļa ūdensdzirnavas (Zaula ūdensdzirnavas)	Skrīveru pagasts, Skrīveri, “Ūdensdzirnavas” (32820070180)	Īpašnieki kādā laika periodā – Pēteris un Jānis Zauli. Te bija arī koku zāģētava un spirta dedzinātava. Skrīveru Vilnas pārstrādes cehs. Dzirnavas pieminētas Andreja Upīša romānā „Zaļā zeme”: „Uz līkuma... Daugavas lielceļš aizliecās taisni pār Dīvajas tiltu, gar ūdensdzirnavnieka Hardeļa kūtsгалu stāvajā dzirnavkalniņā augšā, bet stacijas un pagasta lielceļš spējā leņķī novērsās pa kreisi...” Padomju okupācijas gados te bijis Stučkas aušanas un vērpšanas cehs.	

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
5.7.	NKDO-5.7	Dižozols „Lielais Andrejs”	Skrīveru pagasts, z.v. “Sprūdu kalns” (32820070195)	Sprūdu kalna virsotnē aug dižkoks, ko 1976. gadā uzgāja dzejnieks Imants Ziedonis un kam 1977. gadā tika dots vārds „Lielais Andrejs” par godu A. Upīša simtgadei. No dižkoka platformas paveras skaists skats uz Dīvajas senleju.	
5.8.	NKDO-5.8	Andreja Upīša romāna „Zaļā Zeme” piemiņas birzs	Skrīveru pagasts, Līči, z.v. “Sniedzes” (32820030006)	„Zaļās zemes” birzi stādījuši Nacionālā teātra aktieri 1977. gadā. Katra aktiera stādītajam ozolam pievienota plāksnīte ar stādītāja vārdu un uzvārdu. Pretī birzij atrodas A. Upīša dzimtās mājas „Kalniņi”.	

6. Novada nozīmes kultūrvēsturiskie un dabas objekti Aizkrauklē un Aizkraukles pagasta teritorijā

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
6.1.	NKDO-6.1	Aizkraukles pagasta kapi (vecā un jaunā daļa)	Aizkraukles pagasts, “Kapi” (32440070157)	Kapu vecajā daļā var gūt ieskatu vissenāko Aizkraukles dzimtu vēsturē. Te daudz interesantu kapakmeņu, krustu, metāla nožogojumu.	 Foto no www.skatakartes.lv
6.2.	NKDO-6.2	Aizkraukles pagasta kapu kapliča	Aizkraukles pagasts, “Kapi” (32440070157001)	Ekspluatācijas uzsākšanas gads – 1979. gads.	 Foto no timenote.info.lv

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
6.3.	NKDO-6.3	Aizkraukles pagasta kultūras nams un estrāde	Aizkraukles pagasts, Aizkraukle, Kalna iela 20 (32440050094001 – kultūras nams; 32440050094002 - estrāde)	Aizkraukles pagasta kultūras nams celts 1988. gadā, atklāts 1989. gada 20. februārī. Svinot Latvijas simtgadi, 2018. gada novembrī Aizkraukles pagasta kultūras namā atklāta Aizkraukles Vēstures un mākslas muzeja ekspozīcija „Padomju gadi” – plašākā 20. gs. 50.-80. gadu kultūrvēsturiskajam mantojumam veltītā ekspozīcija Baltijā – trīs stāvos, 1060 m² platībā. Estrāde pie Aizkraukles pagasta kultūras nama atklāta 1989. gada vasarā. Aizkraukles pagasta estrādē, kura tehniskā stāvokļa dēļ vairākus gadus bija neizmantojama, 2024. gada vasarā notika atjaunošanas darbi – tika remontēti soli, asfaltēts segums. 2024. gada jūlijā un augustā notika pirmie pasākumi atjaunotajā brīvdabas estrādē.	 Foto no Aizkraukles novada Tūrisma nodaļas arhīva Foto no www.aizkraukle.lv

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
6.4.	NKDO-6.4	Piemiņas akmens „Tiem, kas nepārnāca. Staļina – Hitlera genocīda upuriem” (pie Aizkraukles pagasta kultūras nama)	Aizkraukles pagasts, Aizkraukle, Kalna iela 20 (32440050094)	Akmeni 1989. gadā pēc personiskas iniciatīvas no Daugavas ielejas līdz Aizkraukles pagasta kultūras namam atveda toreizējā kolhoza „Aizkraukle” traktorists Jānis Krumbergs. Kolhoza priekšsēdētājs Jānis Ozoliņš ar kolhoza valdes atbalstu pasūtīja vietējam pieminekļu meistaram Voldemāram Stiliņam noformēt akmeni un iekalt tekstu.	 Foto no https://visitaizkraukle.lv
6.5.	NKDO-6.5	Stēla „Lāčplēša cīņa”	Aizkraukle, Lāčplēša iela 11 (32010020106)	Tēlnieces Gaidas Grundbergas veidotais piemineklis godina eposu „Lāčplēsis” un tās galveno varoni, uzvarot cīņu pār tumsas spēkiem. Eposā nozīmīgu lomu spēlēja arī Spīdala, kura kopā ar savu tēvu Aizkraukli mitinājās pilī Daugavas krastā. Katru gadu Lāčplēša dienā pie pieminekļa pulcējas aizkrauklieši, lai pieminētu varoņus, kas krita cīņā par brīvību.	 Foto no Aizkraukles novada Tūrisma nodaļas arhīva

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
6.6.	NKDO-6.6	Aizkraukles muižas vieta un Dārza paviljons	Aizkraukles pagasts, Aizkraukles muiža (32440070190)	Aizkraukles muižas kungu māju I. Lancmanis un J. Zilgalvis savās publikācijās atzinuši par Vidzemes baroka meistardarbu. Tās projektētājs bijis pats muižas īpašnieks – Vidzemes landrāts, barons Karls Frīdrihs Šulcs fon Ašerādens. Ēka uzcelta 1761. gadā. Tā bija divstāvu ar mansarda jumtu un augstu cokolstāvu. Tās fasādes centrā atradās rizalīts ar trīsstūra frontonu. Muiža atradās kalnā. 1903. gadā ēku sāka pārbūvēt, tomēr darbi netika pabeigti. Pirmā pasaules kara laikā muiža tika nopostīta. Muižas centra apbūvi veidojušas 15 ēkas un būves. Līdz mūsdienām saglabāties dārza paviljons (19. gs. otrā puse). Sešstūru tornim ir divi stāvi un kupolveida jumtiņš. Pirmajā stāvā logaiņu vietā ir tikai nišas. Tas atrodas privātā teritorijā.	 Foto: Anta Teivānes personīgais arhīvs

Nr.	Numurs Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā	Nosaukums	Adrese / atrašanās vieta (kadastra apzīmējums)	Piezīmes	Fotogrāfija
6.7.	NKDO-6.7	Senā kaļķu cepļa drupas un dolomīta atsegumi	Aizkraukles pagasts, "Ceplī" (32440070022)	Kaļķu cepļa vietā savulaik bijuši lieli degakmens krājumi. Laikā, kad ceplis darbojies, diennaktī iegūts apmēram 12 tonnu kaļķu. Cepļa vietā kaļķu iežu ir ļoti daudz. Aprēķināts, ka ceplim te darba pietiktu apmēram 100 gadiem. Te ir arī dolomīta atsegumi, kas saglabā vēlinā devona laikmeta fosiliju zīmes – tajā var saskatīt zivju, aļģu un gliemežvāku nospiedumus. Dolomīta atsegumi veido amfiteātri ar lielisku akustiku. Šai vietai garām gājis lielais tirdzniecības ceļš. No kaļķu cepļa nekas gan nav daudz palicis pāri, - vien dažī mūra fragmenti un dažas saimnieciskās darbības pēdas.	 Foto no https://visitaizkraukle.lv